# Oran ve Orantı — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 10 soru

**1. Mehmet'in kullandığı sabit süratli araç 10 dakikada 12 km yol almaktadır. Araç aynı süratle 25 dakikada kaç kilometre yol alır?**

**A)** 24

**B)** 30

**C)** 32

**D)** 36

**E)** 48

**2. Elif, 3 kilogramlık bir ürüne 180 TL ödemiştir. Aynı ürünün kilogram fiyatı değişmediğine göre 5 kilogram için kaç TL ödemelidir?**

**A)** 270

**B)** 300

**C)** 320

**D)** 360

**E)** 450

**3. $a_1 = 18$, $b_1 = 24$ ve $a_2 = 27$ olduğuna göre, doğru orantıda $b_2$ kaçtır?**

**A)** 30

**B)** 32

**C)** 36

**D)** 40

**E)** 42

**4. a1 = 8, b1 = 15 ve a2 = 24 olduğuna göre, doğru orantıda b2 kaçtır?**

**A)** 30

**B)** 40

**C)** 45

**D)** 48

**E)** 60

**5. a1 = 6, b1 = 20 ve a2 = 15 olduğuna göre, ters orantıda b2 kaçtır?**

**A)** 6

**B)** 8

**C)** 10

**D)** 12

**E)** 50

**6. Mert, sabit süratle 10 dakikada 12 km yol almaktadır. Buna göre Mert aynı süratle 35 dakikada kaç kilometre yol alır?**

**A)** 24 km

**B)** 35 km

**C)** 42 km

**D)** 48 km

**E)** 60 km

**7. Elif, tanesi aynı fiyattan 4 defter için 72 TL ödemiştir. Buna göre Elif aynı defterlerden 7 tane alsaydı kaç TL öderdi?**

**A)** 96 TL

**B)** 108 TL

**C)** 126 TL

**D)** 144 TL

**E)** 168 TL

**8. Sabit süratli bir araç 10 dakikada 12 km yol alıyor. Buna göre bu araç 25 dakikada kaç kilometre yol alır?**

**A)** 18

**B)** 30

**C)** 37

**D)** 48

**E)** 120

Mert'in kullandığı araç sabit süratle ilerlemektedir. Araç 10 dakikada 12 km yol almakta; Mert, 40 dakikalık yolculuğun ardından yolun son 15 kilometresini aynı süratle tamamlamaktadır.

**9. Buna göre Mert'in aracının toplam aldığı yol kaç kilometredir?**

**A)** 33

**B)** 48

**C)** 51

**D)** 60

**E)** 63

Elif, bir karışım hazırlarken kırmızı ve beyaz boyaları 2:3 oranında kullanmaktadır. Karışımda toplam 25 litre boya bulunması planlanmıştır.

**10. Buna göre Elif'in kullanacağı beyaz boya miktarı kaç litredir?**

**A)** 5

**B)** 10

**C)** 15

**D)** 25

**E)** 75

## Cevap Anahtarı

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1. B | 2. B | 3. C | 4. C | 5. B |
| 6. C | 7. C | 8. B | 9. E | 10. C |

## Çözümler

**1.** Sabit süratte alınan yol ile zaman doğru orantılıdır. 25 dakikadaki yol 12 · 25 / 10 = 30 kilometredir. 24, 25 dakika yerine 20 dakika kullanma; 48 ise verilen örnekteki 40 dakikayı doğrudan taşıma hatasıdır.

**2.** Toplam ödeme miktarı ürün miktarıyla doğru orantılıdır. Bir kilogramın fiyatı 180 / 3 = 60 TL olduğundan 5 kilogramın fiyatı 5 · 60 = 300 TL olur. 360, 5 yerine 6 kilogram üzerinden işlem yapma hatasıdır.

**3.** Yeni değer oranı 27 / 18 = 3/2'dir. Bu oran 24 ile çarpıldığında $b_2$ = 24 · 3/2 = 36 bulunur. 32, oranı 4/3 alma; 40 ise kesri yanlış sadeleştirme hatasıdır.

**4.** Doğru orantıda ikinci değer, 15 · (24/8) işlemiyle bulunur. 24/8 = 3 olduğundan b2 = 15 · 3 = 45 olur. 30 değeri oranı ters kurma, 40 değeri ise çarpanları eksik kullanma hatasından kaynaklanır.

**5.** Ters orantıda çarpım sabit kaldığı için b2 = 20 · (6/15) bağıntısı uygulanır. 6/15 = 2/5 olduğundan b2 = 20 · 2/5 = 8 bulunur. 50 değeri, oranı ters çevirme hatasının tipik sonucudur.

**6.** Sabit süratte alınan yol zamanla doğru orantılıdır. Bu nedenle 35 dakikadaki yol 12 · (35/10) = 42 km olur. 24 km tek birimlik zamanı yanlış alma, 48 km ise verilen örnekteki 40 dakikayı doğrudan kullanma hatasından doğar.

**7.** Defter sayısı ile toplam ödeme doğru orantılıdır. Bir defterin fiyatı 72/4 = 18 TL olduğundan 7 defterin fiyatı 7 · 18 = 126 TL olur. 144 TL, 7 yerine 8 defter üzerinden hesaplama hatasını gösterir.

**8.** Süre 10 dakikadan 25 dakikaya 25/10 katına çıktığı için yol da aynı oranda artar: 12·25/10=30. Diğer seçenekler: A: işaret hatası yapan aday 12·(25-10)/10 = 18 bulur. C: terim atlama hatası yapan aday 12+25 = 37 bulur. D: bir eksik ya da fazla sayma hatası yapan aday 12·40/10 = 48 bulur. E: ara sonuçta bırakma hatası yapan aday 12·10 = 120 bulur.

**9.** İlk 40 dakikada araç 12·40/10=48 km alır. Buna yolun son 15 kilometresi eklenince toplam 48+15=63 km olur. Diğer seçenekler: A: işaret hatası yapan aday 12·40/10-15 = 33 bulur. B: terim atlama hatası yapan aday 12·40/10 = 48 bulur. C: ara sonuçta bırakma hatası yapan aday 12·40/10+3 = 51 bulur. D: yanlış formül hatası yapan aday 12·40/10+12 = 60 bulur.

**10.** Oran toplamı 2+3=5 parçadır. Beyaz boya 3 parça olduğundan miktar 25·3/5=15 litredir. Diğer seçenekler: A: birim hatası yapan aday 25/(2+3) = 5 bulur. B: terim atlama hatası yapan aday 25·2/(2+3) = 10 bulur. D: yanlış formül hatası yapan aday 25·(3-2) = 25 bulur. E: ters işlem hatası yapan aday 25·3 = 75 bulur.